

Co zmieniło się w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie?

Zmiany wynikające z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o fundacjach (Dz. U. poz. 1339)

Co zmieniła
nowelizacja?

Słowniczek użytych skrótów i pojęć

- **ustawa o pożytku** – ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **OPP** – organizacja mająca status pożytku publicznego
- **KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy, sąd rejestrowy
- **podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku** – tzw. organizacje kościelne, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielnie socjalne, nie działające dla zysku spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami
- **sfery pożytku publicznego** – obszar zadań publicznych wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o pożytku
- **RDPP** – Rada Działalności Pożytku Publicznego
- **FWOPP** – Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Kiedy zmiany weszły w życie

24 września 2015 r. – zmiany w zasadach powoływania krajowej RDPP

9 listopada 2015 r. – wszystkie pozostałe przepisy ustawy (zaczęły obowiązywać 60 dni od dnia ogłoszenia, czyli 9 listopada 2015 r.)

Nowe sfery działalności pożytku publicznego dodane do ustawy (art. 4 ust. 1)

5a) działalność na rzecz integracji cudzoziemców

6) ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej **zmiana brzmienia**

15) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży **zmiana brzmienia**

22a) udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

Ustawą z 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej dodano też nowy obszar (pkt 1b): „udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa”.

DZIAŁALNOŚĆ ODPLATNA POŻYTKU PUBLICZNEGO

Co zmieniła nowelizacja

Działalność odpłatna pożytku publicznego to (art. 8 ust. 1):

1. działalność w sferach pożytku publicznego, za które organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pobierają wynagrodzenie

NOWE! 2. sprzedaż towarów i usług, które zostały wytworzone lub są świadczone w zakresie: *zmiana brzmienia*

- rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym oraz o spółdzielniach socjalnych

NOWE! 3. sprzedaż przedmiotów darowizny

Co oznaczają zmiany w działalności odpłatnej

Zapisy, dotyczące sprzedaży towarów i usług w ramach działalności odpłatnej, doprecyzowano tak, aby łatwiej było określić, czy działalność może być zakwalifikowana jako odpłatna.

Wprowadzono ograniczenie dla sprzedaży przedmiotów albo usług wytworzonych przez podopiecznych – po nowelizacji mogą sprzedawać tylko organizacje prowadzące działalność na podstawie przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (np. warsztaty terapii zajęciowej) lub na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz o spółdzielniach socjalnych.

Do definicji działalności odpłatnej wróciła sprzedaż przedmiotów darowizn (usunięta z niej w 2011 r.). Oznacza to, że sprzedaż podarowanych organizacji przedmiotów (np. odzieży) znów jest uznawana za działalność odpłatną.

Działalność odpłatna staje się działalnością gospodarczą, jeśli (art. 9 ust. 1):

1. wysokość pobranego przez organizację wynagrodzenia przekracza koszty tej działalności (organizacja ma zysk z tej działalności), przez koszty rozumie się wszystkie koszty związane z tą działalnością, nie tylko bezpośrednie,

doprecyzowanie 2. przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy – za okres tego zatrudnienia, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za rok poprzedni (w 2015 r. limit ten wynosił 11 940,72 zł).

Do limitu wynagrodzenia sumuje się wszystkie umowy zawarte z daną osobą, niezależnie od ich formy i rodzaju: zlecenie, o dzieło, umowa o pracę, zlecenie w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej (art. 9 ust. 2). Umowy te dotyczą tylko działań w ramach działalności odpłatnej.

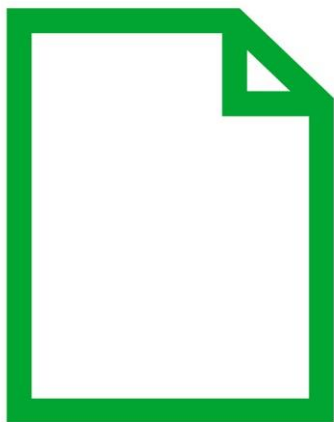
Nadal obowiązują inne przepisy dotyczące działalności odpłatnej

- zapis w statucie lub uchwale

- inne warunki, np. wyodrębnienie rachunkowe, zakaz prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej w tym samym zakresie

PROGRAMY WSPÓŁPRACY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ Z ORGANIZACJAMI

Co zmieniła nowelizacja

Programy współpracy – zmiany (art. 5a)

NOWE! Jeśli w wyniku konsultacji rada działalności pożytku publicznego wyrazi opinię o rocznym lub wieloletnim programie współpracy, jest on załączana przez burmistrza, wójta, zarząd powiatu lub zarząd województwa do projektu programu przedstawianego do uchwalenia odpowiednio radzie miasta, gminy, powiatu lub województwa (art. 5a ust. 2a).

Ma to sprzyjać m.in. lepszemu przepływowi informacji między RDPP, organami wykonawczymi oraz stanowiącymi samorządu.

Programy współpracy – zawartość

Program wieloletni wyznacza kierunek, program roczny jest bardziej konkretny, wykonawczy.

Program współpracy ma zawierać wysokość środków planowanych na jego realizację. Umożliwia to bardziej elastyczne formułowanie programów współpracy, gdy nie jest jeszcze znany ostateczny kształt budżetu na przyszły rok (programy roczne) lub na kolejne lata (programy wieloletnie).

Zawartość programów

Roczny program współpracy zawiera w szczególności (art. 5a ust. 4):

- cel główny i cele szczegółowe,
- zasady współpracy, zakres przedmiotowy,
- formy współpracy,
- priorytetowe zadania publiczne,
- okres realizacji programu, sposób realizacji,
- wysokość środków planowanych na realizację,
- sposób oceny realizacji programu,
- informację o sposobie tworzenia programu i przebiegu konsultacji,
- tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert.

NOWE! Wprowadzono wymagania dotyczące zawartości **wieloletniego** programu. Zawiera on w szczególności (art. 5a ust. 5):

- cel główny i cele szczegółowe,
- zakres przedmiotowy,
- okres realizacji programu,
- sposób realizacji programu,
- wysokość środków planowanych na realizację programu.

Sprawozdanie z wykonania programu współpracy

NOWE! Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek co roku przedstawić organowi stanowiącemu sprawozdanie z wykonania programu współpracy za rok poprzedni. Musi ono też być opublikowane w BIP.

Nowelizacja wprowadziła nowy termin na realizację obydwu tych obowiązków – jest to 31 maja (art. 5a ust. 3).

Programy współpracy – obowiązki ministra / wojewody

NOWE! Obowiązek przyjmowania programów współpracy nałożono też na ministerstwa i urzędy wojewódzkie.

Programy współpracy – roczne i wieloletnie (maksimum 5-letnie) – przyjmowane są przez ministra lub wojewodę, w drodze zarządzenia, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 (art. 5b ust. 1).

Program roczny musi zostać przyjęty do 30 listopada roku poprzedzającego. Jego minimalna zawartość jest taka, jak w przypadku programów uchwalanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy organu administracji rządowej jest ogłaszane w Biuletynie Informacji Publicznej do 30 kwietnia każdego roku (art. 5b ust. 3).

OTWARTE KONKURSY OFERT

Co zmieniła nowelizacja

Komisje konkursowe

Komisja konkursowa w może korzystać z pomocy ekspertów, czyli osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy (art. 15 ust. 2e).

NOWE! Określono ich kompetencje – osoby te mogą uczestniczyć w pracach komisji z głosem doradczym oraz wydawać opinie (art. 15 ust. 2ea).

Osoby te wskazuje organizacja – nie muszą to być formalni reprezentanci organizacji. Ustawa nie określa, w jaki sposób ma się to odbywać (dlatego można przyjąć różne formy, np. wskazanie przez lokalną RDPP).

Podzlecenie

Zadanie publiczne nie może być realizowane przez podmiot, który nie jest stroną umowy z organem administracji publicznej, chyba że umowa ta zezwala na wykonanie określonej części zadania przez taki podmiot (art. 16 ust. 4).

NOWE! Organizacja może przewidzieć w swojej ofercie zlecenie realizacji zadania innej organizacji lub podmiotowi z art. 3 ust. 3, lub innym podmiotom świadczącym usługi specjalistyczne. Przepisy te jednoznacznie zezwalają na zlecenie usług potrzebnych do wykonania zadania publicznego z dotacji.

Zmiany w podzlecaniu – co oznaczają

Organizacja przygotowuje ofertę realizacji zadania. Część zadań, na realizację których stara się o dofinansowanie, chce zlecić osobom prowadzącym samodzielną działalność gospodarczą lub podmiotom świadczącym usługi merytorycznie związane z projektem. Chodzi np. o usługi techniczne (np. usługi transportowe), jak i merytoryczne (np. opłacenie pracy rehabilitantki).

Taką informację musi zawrzeć we wniosku złożonym w otwartym konkursie ofert (przede wszystkim w opisie wniosku, harmonogramie i budżecie – tak, aby informacja była czytelna i klarowna). Decyzja w sprawie zgody leży w gestii komisji konkursowej, a nie urzędu.

Sprawozdanie z realizacji zadania

NOWE! W ustawie zapisano, co musi zawierać sprawozdanie z realizacji zadania publicznego (art. 18 ust. 4):

1. szczegółowy opis wykonania zadania publicznego, z uwzględnieniem osiągniętych celów oraz zrealizowanych działań,
2. zestawienie wydatków poniesionych na wykonanie zadania wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania,
3. informacja o poniesionych nakładach na wykonanie zadania z podziałem na wkład osobowy i rzeczowy.

Organizacje pozarządowe, które jako realizują zadania publiczne w formie tzw. regrantingu, zobowiązane są zawrzeć w sprawozdaniu dodatkowe informacje o realizatorach projektów i zrealizowanych przez nich projektach.

Unieważnienie konkursu

NOWE! Wprowadzono przepis, który precyzuje, co organ administracji samorządowej może zrobić w sytuacji, gdy otwarty konkurs ofert został unieważniony.

Może on ponownie ogłosić otwarty konkurs ofert lub zastosować tryb wynikający z innych przepisów (np. ustawy Prawo zamówień publicznych).

MAŁE GRANTY (MAŁE ZLECENIA)

Co zmieniła nowelizacja

Małe granty – wzór uproszczony

NOWE! Organizacja ubiegająca się o realizację zadania w trybie tzw. małych zleceń, składa od razu ofertę do organu wykonawczego jednostki samorządu według uproszczonego wzoru (art. 19a ust. 1, art. 14). Wcześniej przepisy sugerowały, że najpierw należy złożyć wniosek, a następnie uzupełnić wniosek o ofertę.

Uproszczony wzór oferty zawiera w szczególności: zakres rzeczowy zadania publicznego; termin i określenie miejsca realizacji zadania publicznego; szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego. Uproszczony wzór sprawozdania zawiera: opis wykonania zadania; zestawienie wydatków finansowanych z dotacji.

Oba wzory określi rozporządzenie ministra pracy.

NOWE! REGRANTING

Co zmieniła nowelizacja

Regranting (art. 16a)

NOWE! Regranting to przekazanie dotacji otrzymanej przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 (za wiedzą i zgodą organu, który tej dotacji udzielił) innym organizacjom.

Jest to forma współpracy finansowej pomiędzy organizacjami a samorządem terytorialnym. Taka współpraca jest prawnie możliwa od 2010 r., kiedy po raz pierwszy w ustawie o pożytku znalazły się przepisy dające taką możliwość. Budziły one wątpliwości interpretacyjne, dlatego w nowelizacji z 2015 r. doprecyzowano zapisy, umożliwiające prowadzenie regrantingu przez administrację publiczną.

Regranting (art. 2)

NOWE! Zdefiniowano pojęcia:

- **Projekt** to zadanie publiczne, mieszczące się w opisanych w ustawie o pożytku sferach pożytku publicznego, realizowane przez realizatora projektu w sposób opisany w art. 16a.
- **Operator projektu** to organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego na szczególnych zasadach opisanych w art. 16a. Operator projektu zleca realizację całości zadania publicznego, na które otrzymał dotację, realizatorom projektów wybranym w otwartym konkursie ofert.
- **Realizator projektu** to organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym operator projektu zleca wykonanie projektu.

Regranting

NOWE! Zlecenie realizacji zadania w formie regrantingu odbywa się w otwartym konkursie ofert (art. 16a. ust. 1). Doprecyzowano przepisy o ogłaszaniu konkursu ofert, umowie na realizację zadania oraz sprawozdaniu z jego realizacji w przypadku, kiedy organ administracji publicznej zleca zadanie z wykorzystaniem regrantingu.

Decydując się na tę formę zlecenia realizacji zadań publicznych organ samorządu już w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert musi zamieścić informacje o zasadach i warunkach zlecenia zadania (art. 13 ust. 2a). Mogą to być np. dodatkowe wymagania wobec organizacji, która będzie operatorem.

Operator projektu przeprowadza konkurs na realizatorów projektów. Jego zasady i tryb muszą być określone w umowie, którą operator projektu podpisuje z organem administracji (art. 16 ust. 1a).

Regranting

NOWE! Wyniki konkursu przeprowadzanego przez operatora projektu są ogłaszane publicznie na jego stronie internetowej (art. 16a ust. 2).

Operator i realizator projektu zawierają umowę, w której realizator zobowiązuje się do wykonania projektu w zakresie i na zasadach określonych w umowie, a operator – do przekazania pieniędzy na realizację projektu. Ma na to maksymalnie 14 dni od daty zawarcia umowy (art. 16a ust. 3 i 4).

Operator sporządza sprawozdanie z realizacji zadania publicznego. Oprócz standardowych elementów przewidzianych przepisami (art. 18 ust. 4), powinno ono zawierać informacje:

- nazwy i adresy siedzib realizatorów,
- zrealizowany zakres rzeczowy projektów, terminy ich realizacji,
- wysokość środków przekazanych i wykorzystanych na wykonanie poszczególnych projektów.

NOWE! INFORMACJA PUBLICZNA

Co zmieniła nowelizacja

Informacja publiczna (art. 4a-4c)

NOWE! Nowelizacją wprowadzono do ustawy o pożytku przepisy dotyczące udzielania informacji publicznej przez organizacje realizujące zadania publiczne lub dysponujące majątkiem publicznym (np. korzystające z dotacji samorządowych).

Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, wykonujące zadania publiczne lub dysponujące majątkiem publicznym, są obowiązane udostępniać informacje publiczne w co najmniej jednym z trzech wskazanych w ustawie sposobów (art. 4a-4c):

- w Biuletynie Informacji Publicznej na zasadach, o których mowa w ustawie o dostępie do informacji publicznej,
- na stronie internetowej organizacji / podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3,
- na wniosek, na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej.

Informacja publiczna – zakres

Nowe przepisy mają ułatwić organizacjom spełnienie wymogów określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej i wywiązanie się z obowiązku udostępniania informacji publicznej, z uwzględnieniem specyfiki działalności organizacji i bez konieczności ponoszenia kosztów prowadzenia strony w Biuletynie Informacji Publicznej.

W ustawie o pożytku nie sprecyzowano, jakie informacje powinny upubliczniać organizacje. Jednak, ponieważ w zakresie nieuregulowanym, ustawa o pożytku odsyła do ustawy o dostępie do informacji publicznej – należy się kierować jej zapisami.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej

Zgodnie z tą ustawą upubliczniane są m.in. następujące informacje:

- status prawny lub forma prawna (np. stowarzyszenie),
- przedmiot działalności i kompetencje (np. cele, sposoby ich realizacji ze statutu),
- organy i osoby sprawujące w nich funkcje, ich kompetencje (np. opis ze statutu, a najlepiej cały statut),
- struktura własnościowa,
- majątek, którym dysponuje organizacja (w tym majątek pochodzący ze źródeł publicznych, np. dotacji),
- zasady działania (w tym m.in. sposób przyjmowania i załatwiania spraw, stan przyjmowanych spraw, kolejność ich rozpatrywania, prowadzone rejestry, ewidencje i archiwa oraz sposoby i zasady udostępniania danych w nich zawartych).

Informacja publiczna

Wymogom podlega też forma informacji udostępnianych w BIP. Ustawa o pożytku nie reguluje tej kwestii – organizacje, kierując się zapisami ustawy o dostępie do informacji publicznej, również na swojej stronie internetowej (jeżeli decydują się na tę formę upubliczniania informacji) muszą zadbać o to, aby informacje zawierały:

- dane, określające tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za jej treść,
- dane, określające tożsamość osoby, która wprowadziła informację na stronę,
- oznaczenie czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia,
- oznaczenie danymi określającymi organizację udostępniającą informację.

Organizacje, udostępniające informacje publiczne na swojej stronie, muszą publikować te informacje w takiej formie, aby możliwe było określenie rzeczywistego czasu udostępnienia informacji.

Informacja publiczna

Jeśli informacje publiczne nie są opublikowane na stronie BIP organizacji – wówczas każdy obywatel ma prawo wystąpić do organizacji z wnioskiem (ustnym lub pisemnym) o udostępnienie tej informacji.

To udostępnienie na wniosek odbywa się na zasadach opisanych w ustawie o dostępie do informacji publicznej, czyli za darmo i bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku.

Co, jeśli informacja nie może być udostępniona w formie, o jaką prosił wnioskodawca (np. organizacja nie ma możliwości technicznych) lub nie może zostać udostępniona w ustawowo przewidzianym czasie? Wówczas organizacja jest obowiązana poinformować o tym wnioskodawcę i ustalić inną formę lub inną datę udostępniania informacji (ale nie dłużej niż 2 miesiące).

INICJATYWA LOKALNA

Co zmieniła nowelizacja

Inicjatywa lokalna

NOWE! Dodano zapis, że inicjatywa lokalna może także dotyczyć: budowy, rozbudowy lub remontu dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego oraz budynków i obiektów małej architektury.

W wyniku nowelizacji rozszerzono możliwość wykorzystania inicjatywy lokalnej do działań podejmowanych nie tylko w obiektach będących własnością samorządu terytorialnego, ale także wobec budynków i obiektów małej architektury (np. parki, place zabaw), należących np. do wspólnot mieszkaniowych (art. 19b ust. 1 pkt 1).

RADY DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO

Co zmieniła nowelizacja

RADA
DZIAŁALNOŚCI
POŻYTKU

Krajowa RDPP

NOWE! Po nowelizacji kadencyjność członków / członkiń Rady nie jest ograniczona, czyli członek / członkini rady może strataować kolejny raz do RDPP – (art. 35 ust. 3).

RDPP składa się z co najmniej 20 osób (wcześniej było to dokładnie 20 osób), w tym z przedstawicieli:

1. organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych,
2. jednostek samorządu terytorialnego,
3. organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.

W ustawie nie wskazuje się już precyzyjnej liczby poszczególnych przedstawicieli w Radzie, ale podkreślono, że przedstawiciele organizacji, związków i porozumień organizacji oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 mają stanowić co najmniej połowę składu RDPP (art. 36 ust. 1-1a).

Lokalne rady (wojewódzkie, powiatowe, gminne)

NOWE! Jeśli do samorządu wpłynię wniosek organizacji o powołanie rady, to organ wykonawczy tego samorządu ma obowiązek ją utworzyć. Przed nowelizacją organy te mogły, ale nie musiały, pozytywnie zareagować na taki wniosek. Znowelizowane przepisy ustawy o pożytku stanowią, że nie może on być zignorowany (art. 41a ust. 1a, art. 41e ust. 1a).

- W województwie wniosek taki musi zgłosić co najmniej 50 organizacji. Marszałek województwa ma dwa miesiące na powołanie rady, licząc od dnia wpłynięcia wniosku.
- W gminie, powiecie wystarczy wniosek podpisany przez pięć organizacji (przed nowelizacją ta liczba nie była określona). Samorząd powiatowy lub gminny ma dwa miesiące na powołanie rady.

Jest wniosek – musi być rada

- województwo – minimum 50 organizacji
- gmina / powiat – minimum 5 organizacji

czas na powołanie –
max 2 miesiące

Gdyby wniosek został zignorowany i rada nie powstała w przewidzianym terminie, organizacje mogą zaskarżyć niewykonanie tych czynności do sądu administracyjnego.

Rady pożytku

NOWE! Nowelizacją ustawy ujednolicono czas trwania kadencji rad (krajowa, wojewódzkie, powiatowe, gminne). Trwa ona trzy lata.

NOWE! Rady wojewódzkie, powiatowe i gminne, zyskały takie same uprawnienia do określenia sposobu, w jaki chcą realizować przypisane im zadania (art. 41a ust. 2a). Rada może sama określić (w uchwale i po zasięgnięciu opinii organu wykonawczego), jakimi sprawami chce się zajmować.

W mocy pozostają przepisy, zgodnie z którymi zarząd województwa lub organ stanowiący powiatu lub gminy, określa (uchwałą) organizację i tryb działania rady, biorąc pod uwagę potrzebę ich sprawnego działania.

Rady pożytku powiatowe i gminne

kadencja
= 3 lata

sama określa
sprawy,
którymi się
zajmuje

Możliwość (art. 41j):
powoływania
ekspertów,
zapraszania na
posiedzenia
przedstawicieli
administracji i
organizacji, zlecenia
badań i
przygotowania
ekspertyz.

zasady
działania –
uchwała
rady gminy
/ powiatu

Odwoływanie członków powiatowych i gminnych RDPP

NOWE! Dano możliwość odwołania przedstawiciela rady gminy lub powiatu, jeśli nie pełni on już funkcji radnego, ponieważ skończyła się kadencja danej rady, ale nadal trwa kadencja rady, do której został wskazany. Odwołanie przed końcem kadencji może nastąpić na wniosek (art. 41g ust. 2):

- członka rady,
- rady gminy lub powiatu; burmistrza, prezydenta lub starosty, organizacji oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 (w odniesieniu do członka reprezentującego te podmioty),
- w przypadku skazania członka rady prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej,
- w przypadku powstania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków członka rady z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim,
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach rady.

Wojewódzka rada pożytku

NOWE! Wojewódzkie rady same decydują o tym, kto i na czyj wniosek, zwołuje ich posiedzenia. Wcześniej przepisy stanowiły, że rada obraduje na posiedzeniach, które zwoływane są przez marszałka województwa – z własnej inicjatywy lub na wniosek $\frac{1}{4}$ członków rady. Przepis ten usunięto. Ustawa nie reguluje już, kto i na czyj wniosek zwołuje posiedzenia rady.

Ustawodawca pozostawia tę decyzję radom i zarządom województw. Zasady dotyczące zwoływania posiedzeń rad wojewódzkich (tak, jak gminnych i powiatowych) mogą zostać zawarte, np. w uchwale zarządu województwa, określającej organizację i tryb działania rady wojewódzkiej, biorąc pod uwagę potrzebę jej sprawnego działania (art. 41b ust. 6).

Wojewódzka rada pożytku

kadencja
= 3 lata

sama
określa
sprawy,
którymi
się
zajmuje

Możliwość (art. 38):
powoływania
ekspertów,
zapraszania na
posiedzenia
przedstawicieli
administracji i
organizacji, zlecenia
badań i przygotowania
ekspertyz.

zasady
działania –
uchwała
zarządu
woje-
wództwa

zwoływanie
posiedzeń
to
suwerenna
decyzja
rady

ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO

Co zmieniła nowelizacja

OPP – sprawozdawczość

doprecyzowanie OPP zamieszcza sprawozdania w bazie ministra pracy po raz pierwszy za rok, w którym uzyskała status OPP (art. 23 ust. 2c).

NOWE! Zmieniono zasady publikowania sprawozdań przez OPP, których rok obrotowy różni się od roku kalendarzowego: przed nowelizacją miały na to 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego. W nowelizacji wyznaczono datę dzienną dla wszystkich tych OPP – do 30 listopada roku następującego po roku, za który jest składane sprawozdanie finansowe i merytoryczne (art. 23 ust. 6b).

NOWE! Fundacje OPP, które zamieściły sprawozdanie merytoryczne OPP w internetowej bazie sprawozdań ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego nie muszą robić i przesyłać sprawozdania z działalności fundacji (w papierowej wersji) do swojego ministra właściwego ds. fundacji. Wystarczy wypełnienie obowiązku sprawozdawczego wynikającego z posiadania statusu OPP.

OPP – zmiany w sprawozdawczości

pierwszy raz za
rok, w którym
organizacja
dostała status
OPP

Publikacja sprawozdań:

- do 15 lipca – OPP
mające rok obrotowy
taki, jak kalendarzowy
- do 30 listopada – OPP
mające rok obrotowy
inny niż kalendarzowy

fundacja OPP –
sprawozdanie
merytoryczne
tylko do bazy
ministra
właściwego ds.
zabezpieczenia
społecznego

Promocja 1% podatku

NOWE! OPP tak, jak każda inna organizacja, może promować swoje działania, w tym namawiać do przekazywania na jej rzecz 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Musi jednak pamiętać o zamieszczaniu na materiałach promocyjnych informacji, że są one finansowane ze środków z 1% podatku, jeśli są one finansowane / współfinansowane z tych środków (art. 27c ust. 1).

Za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących promocji OPP grozi kara grzywny (art. 50d).

Programy komputerowe a 1%

NOWE! Programy komputerowe, ułatwiające rozliczanie podatku PIT i sporządzanie zeznania podatkowego, muszą zawierać informacje o tym, czy osoba rozliczająca PIT za pomocą takiego programu może, czy też nie może, wybrać organizacji, której chce przekazać 1% podatku (czyli, czy możliwy jest swobodny wybór i samodzielne wpisanie numeru KRS organizacji pożytku publicznego).

Treść, formę oraz sposób, w jaki należy umieścić informacje o finansowaniu materiałów promujących OPP z 1% podatku oraz informacje wymagane na programach komputerowych do rozliczania PIT, określi rozporządzenie ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego (art. 27c ust. 3).

Zakaz pośrednictwa przy 1%

NOWE! OPP, która znajduje się w wykazie organizacji uprawnionych do 1%, nie może namawiać podatników do przekazania środków z 1% podatku za jej pośrednictwem na rzecz innej OPP, która nie została uwzględniona w tym wykazie.

Również OPP, której nie ma w danym roku w wykazie (np. z powodu nieterminowej publikacji sprawozdań) nie może namawiać do przekazywania 1% na jej cel i zbierać ich za pośrednictwem innej OPP, która jest w wykazie.

Za nieprzestrzeganie przepisów grozi kara grzywny (art. 50d).

OPP – pamiętaj!

2015

NOWE OBOWIĄZKI JEDNOPROCENTOWE OPP OD 2015

jeśli materiały promocyjne są finansowane z 1%, zamieść na nich taką informację

wyodrębnił księgowo otrzymany 1%, w tym koszty jego promocji

informuj o „zaszcyciu” numeru KRS w programie PIT lub o możliwości jego wyboru

nie namawiaj do przekazywania 1% na OPP, której nie ma w wykazie uprawnionych do 1% w danym roku

FWOPP

NOWE! Utworzono Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego (art. 27ab). Jest to fundusz celowy, zarządzany przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Fundusz zasilany jest pieniędzmi z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:

- niewydatkowanymi przez organizacje, które utraciły status OPP,
- wydatkowanymi w sposób niezgodny z przepisami (tzn. nie na prowadzenie działalności pożytku publicznego),
- przekazanymi przez podatnika organizacji, której nie ma w wykazie OPP uprawnionych do pozyskiwania 1% w danym roku.

Celem FWOPP jest wzmocnienie potencjału OPP. Wsparcie OPP następuje w trybie otwartego konkursu ofert.

Kontrola w OPP

NOWE! W tym samym czasie w OPP nie może być prowadzona więcej niż jedna kontrola. Wszystkie kontrole nie mogą przekraczać 24 dni roboczych w roku kalendarzowym; do wydłużenia czasu kontroli, potrzebne jest pisemne uzasadnienie takiej decyzji (art. 29a).

W jednym roku możliwa jest powtórna kontrola w tym samym zakresie (nie dłuższa niż 7 dni), jeśli pierwsza wykazała rażące naruszenie przepisów.

Minister może wystąpić z wnioskiem o skontrolowanie organizacji do innych rządowych i samorządowych instytucji (np. regionalnych izb obrachunkowych).

Jeśli kontrola jest zaplanowana, to na 7 dni przed jej rozpoczęciem OPP musi zostać powiadomiona na piśmie o jej terminie i jej zakresie. Przy kontroli doraźnej, która wynika ze skarg / wniosków, takie powiadomienie nie jest kierowane do OPP.

Utrata statusu OPP, rezygnacja ze statusu

Organizacja pożytku publicznego może:

- zrezygnować ze statusu OPP,
- utracić status OPP, np. wskutek przeprowadzonej kontroli, która wykaże nieprawidłowości.

Organizacja traci też status OPP w momencie jej likwidacji – czy to z własnej inicjatywy, czy na skutek decyzji sądu o ogłoszeniu jej upadłości.

NOWE! Informacja o wykreśleniu przez sąd informacji o statusie OPP (czy to z własnej woli organizacji, czy też w wyniku kontroli) zostaje przekazana do ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

Utrata statusu OPP, rezygnacja ze statusu

NOWE! OPP, która utraciła status, ma obowiązek:

- w ciągu 14 dni od otrzymania postanowienia sądowego poinformować ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego o wysokości niewydanych środków z 1% podatku,
- przekazać niewydane wpływy z tytułu 1% podatku na rzecz FWOPP w ciągu 14 dni od uprawomocnienia postanowienia (art. 22 ust. 7).

Jeśli organizacja nie zastosuje się do tych wymogów, dostaje wezwanie, by dopełnić określonych w ustawie obowiązków. Jeśli OPP nadal nie zastosuje się do wezwania w ciągu 14 dni od jego otrzymania, minister wydaje decyzję o wysokości niewydatkowanych środków z 1% podatku.

Ponowne ubieganie się o status OPP

NOWE! Jeżeli organizacja utraciła status OPP na wniosek ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego lub z urzędu z powodu decyzji sądu rejestrowego, może ponownie wystąpić o jego nadanie dopiero po upływie dwóch lat od wykreślenia z KRS.

Jeżeli OPP sama zrezygnowała ze statusu albo sąd stwierdził nieważność uchwały o likwidacji, albo uchylił postępowanie upadłościowe, może to uczynić w każdym dowolnym momencie (art. 22a).

Artykuły o nowelizacji ustawy o pożytku

Nowelizacja – zmiany w lokalnych radach pożytku: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1667470.html>

Gminna rada pożytku na wniosek organizacji: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1665876.html>

Nowelizacja – zmiany ważne dla OPP: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1675014.html>

Regranting: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1677297.html>

Sprzedaż przedmiotów darowizny jest znów działalnością odpłatną:
<http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1674583.html>

Obowiązek prowadzenia BIP przez organizację: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1883813.html>

Fundacja OPP. W 2016 r. mniej sprawozdań: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1673457.html>

Zakaz pośredniczenia w przekazywaniu 1% tylko dla OPP:
<http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1888252.html>

Na co można wydać pieniądze z 1%: <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/1677124.html>

Więcej o ustawie o pożytku: poradnik.ngo.pl.

Prezentacja przygotowana przez portal
organizacji pozarządowych **ngo.pl**.

The logo for ngo.pl, featuring the text "ngo.pl" in white lowercase letters on an orange square background.

Portal
organizacji
pozarządowych

Prezentacja powstała w projekcie „Pozarządowe Centrum Informacji, Wiedzy i Opinii ngo.pl”.

Projekt realizowany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG.

Stowarzyszenie
Klon/Jawor

ngo.pl

Portal
organizacji
pozarządowych

Portal ngo.pl jest prowadzony i rozwijany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG oraz dzięki wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

